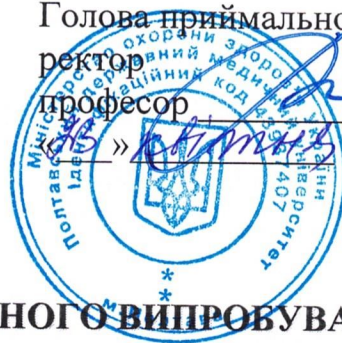

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії,
ректор
професор

Вячеслав ЖДАН

» 16.05.2024 року

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
(вступного іспиту /співбесіди)
ЕПІДЕМІОЛОГІЯ

для вступників до аспірантури
галузі знань 22 – Охорона здоров'я
за спеціальністю 222 – Медицина

Полтава – 2024

Програма вступного випробування Епідеміологія для вступників до аспірантури
галузі знань **22 – Охорона здоров'я** за спеціальністю 222 – Медицина
«23» квітня 2024 року – 10 с.

Розробники:

І. П. Кайдашев – д.мед.н., професор, проректор закладу вищої освіти з наукової роботи;

Т.І. Коваль - д.мед.н, професор , завідувачка кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією;

В.А.Полторапавлов - к.мед.н, доцент кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією;

Н.П.Лимаренко - к.мед.н, асистент кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією;

1. Загальні положення

1.1. Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

1.2. Для вступу до аспірантури Полтавського державного медичного університету приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) з відповідної спеціальності і пройшли конкурсний відбір для зарахування за результатами вступних випробувань.

1.3. Вступні випробування складаються з вступних іспитів (співбесід) та презентації дослідницьких пропозицій і досягнень.

1.4. Вступний іспит (співбесіда) – форма вступного випробування, передбачена під час вступу на здобуття третього (освітньо-наукового рівня вищої освіти), що передбачає оцінювання знань, умінь та навичок вступника зі спеціальності, результати якого зараховуються до конкурсного бала вступника.

1.5. Вступний іспит / співбесіда зі спеціальності оцінюється предметною комісією Полтавського державного медичного університету по прийому вступних випробувань до аспірантури.

1.6. Вступний іспит / співбесіда зі спеціальності проводиться в усній формі.

1.7. Первинним обліковим документом щодо результатів вступного випробування є відомість вступного випробування.

2. Орієнтовна структура вступного іспиту / співбесіди зі спеціальності

2.1. Програма вступного іспиту / співбесіди укладається кафедрами, задіяними у підготовці докторів філософії, (відповідно до ОНП) у обсязі програми рівня вищої освіти магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста).

2.2. Вступний іспит / співбесіда проводиться в усній формі за екзаменаційними білетами, кожний з яких складається з чотирьох питань.

3. Критерії оцінювання

3.1. Ваговий коефіцієнт вступного іспиту / співбесіди зі спеціальності складає 0,3 (нормується одиницею).

3.2. Результати вступного іспиту / співбесіди зі спеціальності оцінюються за наступними критеріями:

- змістовне наповнення, логіка викладу матеріалу;
- вміння коректно, стисло, точно відповідати на запитання.

3.3. Остаточне оцінювання здійснює предметна комісія на основі виступу вступника і відповідей на запитання за 200-бальною шкалою:

№ питання	Кількість балів
1	0-50
2	0-50
3	0-50
4	0-50
Загалом	200

Розподіл балів за критеріями оцінювання зі спеціальності:

№ питання у білеті Бали	Питання 1	Питання 2	Питання 3	Питання 4
0-10,999	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми
11-20,999	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми

21-30,999	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми
31-40,999	Вступник вільно володіє матеріалом з теми, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми	Вступник вільно володіє матеріалом з теми, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми	Вступник вільно володіє матеріалом з теми, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми	Вступник вільно володіє матеріалом з теми, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми
41-50,999	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми

3.4. Вступник, який отримав незадовільну оцінку, не допускається до участі в конкурсному відборі.

4. Регламент відповіді та обговорення

4.1. Відповіді на запитання проводиться усно та/або письмово, для осіб з особливими освітніми потребами – у будь-якій зручній формі з використанням допоміжних засобів і ресурсів.

4.2. Тривалість виступу вступника не має перевищувати 10 хв.

4.3. Тривалість обговорення виступу членами предметної комісії не має перевищувати 5 хв.

Програма іспиту зі спеціальності

1. Предмет і задачі епідеміології.
2. Епідемічний процес та його складові.
3. Розділи вчення про епідемічний процес.
4. Рушійні сили епідемічного процесу.
5. Особливості епідемічного процесу при антропонозах та зоонозах. Поняття про сапронози.
6. Кількісні та якісні прояви епідемічного процесу.
7. Протиепідемічні заходи в осередках інфекційних захворювань.
8. Осередок інфекційної хвороби. Напрямки проведення епідеміологічного обстеження осередку.
9. Мета і завдання епідеміологічного обстеження осередку.
10. Як проводиться виявлення інфекційних хворих і повідомлення про них?
11. Джерело і резервуар збудників інфекційних хвороб.
12. Хвора людина і носій та їх епідеміологічне значення.
13. Категорії носіїв збудників інфекційних хвороб.
14. Заходи щодо знезараження хворих та носіїв як джерел збудників інфекційних хвороб.
15. Теорія механізму передачі збудників інфекційних хвороб. Визначення механізму передачі, його ланки. Чинники і шляхи передачі збудників інфекційних хвороб.
16. Закони відповідності механізму передачі первинній (епідеміологічній) локалізації збудника в організмі людини.
17. Типи механізмів передачі збудників інфекційних хвороб людини.
18. Визначення дезінфекції, її види і методи. Контроль якості дезінфекції.
19. Стерилізація та її етапи, контроль якості.
20. Календар профілактичних щеплень України. Правові аспекти вакцинопрофілактики.
21. Складання плану проведення профілактичних щеплень.
22. Заповнення обліково-звітної документації щодо проведення щеплень.
23. Основні нормативні документи в області епідеміології.
24. Епідеміологічний метод дослідження, його структура.
25. Описово-оціночний прийом епідеміологічного методу.
26. Епідеміологічна, соціальна та економічна значущість інфекційної захворюваності.
27. Рівні доказовості в медицині.
28. Епідеміологічна діагностика, як основа профілактичної та протиепідемічної роботи.
29. Оперативний епідеміологічний аналіз.
30. Методика проведення ретроспективного епідеміологічного аналізу.
31. Аналіз багаторічної та річної динаміки захворюваності.
32. Прояви епідемічного процесу в багаторічній динаміці захворюваності та причини, що їх обумовлюють.
33. Аналіз територіального розподілу захворюваності.
34. Прояви епідемічного процесу в річній динаміці захворюваності та причини, що їх обумовлюють.

35. Структура та рівень захворюваності населення по колективам, групам та нозологічним формам.
36. Поняття про територію, групи, час та чинники ризику.
37. Значення соціального фактору в розвитку епідемічного процесу.
38. Значення природного фактору в розвитку епідемічного процесу.
39. Аналітичні і експериментальні прийоми епідеміологічного методу дослідження.
40. Сутність аналітичного дослідження типу «випадок-контроль».
41. Сутність когортного аналітичного дослідження.
42. Визначення епідеміологічного експерименту.
43. Зміст і мета контрольованого епідеміологічного експерименту.
44. Зміст і мета неконтрольованого епідеміологічного експерименту.
45. Зміст і мета природного епідеміологічного експерименту.
46. Прогнозування проявів епідемічного процесу.
47. Мета і особливості організації скринінгових обстежень населення.
48. Методи математичного моделювання в епідеміології та їх значення.
49. Планування протиепідемічних та профілактичних заходів.
50. Основні нормативні документи в області епідеміології.
51. Епідеміологічний метод дослідження, його структура.
52. Епідеміологічна, соціальна та економічна значущість інфекційної захворюваності.
53. Рівні доказовості в медицині.
54. Аналіз територіального розподілу захворюваності.
55. Прояви епідемічного процесу в річній динаміці захворюваності та причини, що їх обумовлюють.
56. Прояви епідемічного процесу в багаторічній динаміці захворюваності та причини, що їх обумовлюють.
57. Структура та рівень захворюваності населення по колективам, групам та нозологічним формам.
58. Поняття про територію, групи, час та чинники ризику.
59. Значення соціального фактору в розвитку епідемічного процесу.
60. Значення природного фактору в розвитку епідемічного процесу.
61. Мета і особливості організації скринінгових обстежень населення.
62. Планування протиепідемічних та профілактичних заходів.
63. Епідеміологічна класифікація інфекційних хвороб.
64. Епідеміологічні особливості групи кишкових інфекцій.
65. Епідеміологічні особливості групи інфекцій дихальних шляхів.
66. Епідеміологічні особливості групи кров'яних інфекцій.
67. Епідеміологічні особливості групи зовнішніх покривів.
68. Епідеміологія та профілактика ВЛІ.
69. Епідеміологія та профілактика внутрішньолікарняних інфекцій.
70. Профілактичні та протиепідемічні заходи щодо найбільш поширених захворювань.

Рекомендована література

Базова

1. Епідеміологія / За ред. проф. І.П. Колеснікової. – Вінниця: Нова Книга, 2012.
2. Беляков В.Д., Яфаев Р.Х. Эпидемиология. М: Медицина, 1989.
3. Виноград Н.О., Василишин З.П., Козак Л.П., Романенко Т.А. Загальна епідеміологія / Навчальний посібник – Київ ВСВ «Медицина», 2010.
4. Актуальні питання епідеміології інфекційних хвороб тропічних країн / За редакцією Трунової О.А., Романенко Т.А. – Донецьк «Каштан», 2010.
5. Практичний посібник «Імунопрофілактика інфекційних хвороб і організація її проведення». Колеснікова І.П., Марченко М.М., Мохорт Г.А. та ін. 2008
6. Туберкульоз, ВІЛ-інфекція/СНІД /За ред. акад. В.Ф. Москаленка – К: Медицина, 2009.
7. Москаленко В. Ф. Методологія доказової медицини : підручник / В. Ф. Москаленко, І. Є. Булах, О. Г. Пузанова. — К. : ВСВ «Медицина», 2014. — 200 с.

Допоміжна

1. Посібник “Джерело і живі переносники збудників інфекційних хвороб. Профілактичні та протиепідемічні заходи” каф. епідеміології НМУ, 1999 р.
  1. Посібник “Епідеміологічний метод дослідження. Епідеміологічна діагностика”, каф. епідеміології НМУ, 2003 р.
  2. Посібник “Епідеміологія надзвичайних станів та військова епідеміологія”, каф. епідеміології НМУ, 2004 р.
  3. Підручник “Епідеміологія”. Синяк К.М., Гирін В.М., 1998.
  4. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я // За редакцією Вороненка Ю.В., Москаленка В.Ф. – Тернопіль, 2000.
  5. Gokhale, K.M., Chandan, J.S., Toulis, K. *et al.* Data extraction for epidemiological research (DExtER): a novel tool for automated clinical epidemiology studies. *Eur J Epidemiol* **36**, 165–178 (2021). <https://doi.org/10.1007/s10654-020-00677-6>
6. **Clinical Epidemiology Knowledge Retention in Accelerated Teaching and Learning** Quinten Carfagnini, Madelyn Law, Michelle Zahradnik *International Journal of Epidemiology*, Volume 50, Issue Supplement_1, September 2021, dyab168.109, <https://doi.org/10.1093/ije/dyab168.109>

Електронні ресурси

1. **ACP Journal Club. The Best New Evidence For Patient Care** – <http://annals.org/aim/journal-club> – Узагальнення кращих нових доказів з внутрішніх хвороб
2. **American College of Physicians (ACP). Internal Medicine. Doctors for Adults** – <https://www.acponline.org/> – Національна організація лікарів-терапевтів, які спеціалізуються на профілактиці, виявленні та лікуванні захворювань у дорослих
3. **Australian National Health and Medical Research Council** – <http://www.health.gov.au/> – Бібліотека клінічних рекомендацій Національної Австралійської Ради з досліджень в області охорони здоров'я
4. **Best Evidence** – <http://www.bestevidence.com/> – Реферативна і повнотекстова БД з медицини
5. **British Medical Journal** – <http://www.bmj.com/specialties/evidence-based-practice> – Британський Медичний Журнал
6. **Canadian Medical Association** – <http://www.cma.ca/> – БД клінічних рекомендацій, створених або схвалених Канадською медичною асоціацією
7. **Centre for Evidence-based Medicine at the University of Oxford** – <http://www.cebm.net/> – Оксфордський Центр доказової медицини

8. **Clinical Evidence** – <http://clinicalevidence.bmj.com/x/index.html> – Міжнародна БД систематичних обзорів
9. **Cochrane Collaboration open learning material for reviewers** – <http://www.cochrane-net.org/openlearning> – Відкриті навчальні матеріали Кокранівського Співробітництва
10. **Cochrane Library** – <http://www.thecochranelibrary.com/> – Кокранівська бібліотека
11. **Current Controlled Trials** – <http://www.controlled-trials.com/mrct> – Міжнародна база даних, яка об'єднує реєстри рандомізованих контрольованих досліджень у різних галузях медицини
12. **eGuidelines** – <http://www.eguidelines.co.uk/> – БД рефератів клінічних рекомендацій, протоколів, стандартів і матеріалів з їх створення та впровадження в медичну практику, опублікованих у журналах Guidelines, Guidelines in Practice, Medendum
13. **Embase** – <http://www.embase.com/> – Бібліографічна БД
14. **Evidence-Based Medicine** – <http://ebm.bmj.com/> – БД спеціалізованої інформації
15. **Health Canada** – <http://www.phac-aspc.gc.ca/> – Population and Public Health – БД клінічних рекомендацій Канади
16. **JAMAevidence** – <http://www.jamaevidence.com/> – Основні інструменти для розуміння і застосування медичної літератури та постановки клінічних діагнозів
17. **Medscape** – <http://www.medscape.com/> – Веб-ресурс для лікарів та інших фахівців у галузі охорони здоров'я
18. **National Guideline Clearinghouse** – <http://www.guidelines.gov/> – Публічний ресурс на основі фактичних даних клінічних рекомендацій
19. **National Institute for Clinical Excellence** – <http://www.nice.org.uk/> – База даних клінічних рекомендацій, створених Національною системою охорони здоров'я Великобританії
20. **PRODIGY (Clinical Guidance)** – <http://prodigy.clarity.co.uk/> – Проект постійно поновлюваних (up-to-date) клінічних рекомендацій на допомогу лікарям загальної практики в прийнятті обґрунтованих рішень
21. **Section on Evidence Based Health Care, The New York Academy of Medicine** – <http://www.nyam.org/fellows-members/eb%20lang=/spanhc> – Центр ресурсів Нью-Йоркської медичної академії
22. **Supercourse Epidemiology, the Internet and Global Health** – <http://www.pitt.edu/~super1> – Інтернет курси з навчання епідеміології та основам доказової медицини
23. **The Cochrane Collaboration** – <http://www.cochrane.org/> – Кокранівське співробітництво
24. **The KT Clearinghouse. The Canadian Institute of Health Research** – <http://ktclearinghouse.ca/cebml> – Центр Доказової медицини Університету Торонто
25. **UpToDate** – <http://www.uptodate.com/> – Частина WoltersKluwerHealth, провідний постачальник інформації та бізнес-аналітики для студентів, фахівців та установ у галузі медицини, догляду за хворими, об'єднання охорони здоров'я та фармації

Програма затверджена на засіданні
приймальної комісії

від «26» квітня 2024 року, протокол № 7